

Den færøske finansminister har været i pres- sen og udtalt, at landsstyret får utrolig svært ved at gennemføre en finanslov uden skattelet- telser, men nøglen ligger her i Folketinget. Færøerne er under Folketingets administration i øjeblikket. Derfor vil jeg anmode regeringen om at optage forhandlinger hurtigst muligt om den færøske økonomi for at eftergive en del af gæl- den eller renterne. En gældseftergivelse kan medføre lavere skat og færre fraflyttere. Derved skabes muligheder for, at lønniveauet sænkes, således at fiskeindustrien kan overleve og skabe flere arbejdspladser.

Det nuværende lønniveau kan resultere i endnu et sammenbrud i den færøske økonomi. Det tror jeg ikke Folketinget er interesseret i. Dertil kommer, at en eftergivelse af gælden giver mulighed for balance på den færøske finanslov. Mit synspunkt om gældssanering støttes af formanden for Finansieringsfonden, Richard Mikkelsen. Han siger til Berlingske Tidende den 23. maj:

»Det ville ikke være unaturligt, om Danmark indtil videre påtog sig broderparten af renteud- gifterne. Det kan heller ikke være i dansk inter- esse,« siger Richard Mikkelsen, »at Færøerne på grund af rentebyrden må føre en så stram finanspolitik, at det vil gå ud over den økono- miske genopretning, som alle ser hen til.« Og videre: »Selv mener jeg ikke, at man skal vente.«

Det er klar tale fra hr. Richard Mikkelsen.

Venter man til efter sommerferien, må man konstatere, at endnu flere er flygtet fra de højt beskattede øer.

Tilsynet med bankerne er ikke tilfredsstillen- de for Færøernes vedkommende. I tilfælde af lignende bankkatastrofer i fremtiden må Færøernes landsstyre have mulighed for at følge bankernes tilstand nøje. Kapitalen, som Færøernes landsstyre har sat i bankerne på Færøerne, svarer til 50 pct. af den samlede pro- duktion. Til sammenligning kan nævnes de meget omtalte bankredninger i Norge og Sveri- ge svarende til 5-6 pct. af produktionen i de respektive lande.

Hidtil har det været sådan, at landsstyret er behandlet som en forskrækket bankmand, der til sin store forskrækkelse opdager, at han ser ind i løbet på et oversavet jagtgevær, mens kas- sen bliver tømt. Det kan vel ikke være menin- gen, at landsstyret ikke får nogen informationer om udviklingen i den færøske banksektor, hvis det er meningen, at landsstyret skal beholde risikoen for, at halvdelen af den samlede pro-

duktion af bruttonationalproduktet skal lægges på bordet en tilfældig dag.

Forhåbentlig er regeringen interesseret i at diskutere disse forhold med det færøske lands- styre snarest muligt. Jeg vil næsten sige, at det skulle have været gjort én gang om måneden.

Når jeg har sagt dette, vil jeg til allersidst sige, som der fortælles i de islandske sagaer – des- værre har jeg forsøgt hele dagen at finde navnet på manden, men jeg har ikke kunnet få hjælp her i huset – så man må tilgive mig.

Men der siges om denne islænding, at fjenden ville brænde ham inde i huset, og mens bålet gik på det bedste, kiggede man ind til ham, og så står han derinde tæt på flammerne og siger ordene: »Jeg græder ikke, men det svier i øjne- ne.«

Óli Breckmann (KF):

Til den sidste ærede taler, så tror jeg næsten, det var Njal eller en af hans sønner, der følte svien i øjnene.

For Færøernes vedkommende har anden halvdel af folketingsåret stået i bankundersøgel- sens tegn. Nu bliver der så gjort et forsøg på at finde ud af, hvorfor og hvordan det kunne gå så galt for færøsk økonomi og samfund i 1980'erne og nu også i 1990'erne.

Jeg tror, det var The Duke of Wellington, der over en slagmark sagde, at »next to a battle lost, the saddest thing is a battle won.« Jeg ved ikke, hvem der føler sig som vindere på den færøske slagmark, vel næppe de eksperter, som herfra prøvede på at redde Færøerne og stadig væk gør det. Men vi kan nok hurtigt blive enige om, at taberne er Færøernes folk.

Nogle af mine sørgelige oplevelser er trods alt at få ret i de fleste af de forgæves advarsler, som jeg har fremsat her i Folketinget imod den måde, som skiftende regeringer, især de to sidste rød- kløvere, har forsøgt at løse den færøske økono- miske krise på. Mine advarsler har mest bygget på et jordbundet kendskab til færøsk økonomi og så nogle enkle grundholdninger.

Men disse advarsler har ikke vejet tungt imod den bedrevenen, som statens embedsmænd, eksperter, bankdirektører og socialistiske politi- kere her og på Færøerne har mønstret i deres forsøg på at indrette Færøerne efter danske nor- mer.

For at forstå fremtidens løsninger må vi først og fremmest undersøge og få en forståelse for fortidens begåede fejl.